

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Achtkarspelen
T.a.v.
Postbus 2
9285NH Buitenpost

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie
163372

Olonummer
5244199

Bijlagen
0

Datum 21 oktober 2020
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam	
Adres	Optwizel 96
Postcode/plaats	9286EG Twijzel
Gemeente/provincie	Achtkarspelen; Friesland;
Monumentnummer	502064

Geacht college,

Op 18 september 2020 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften: In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

- Stalvenster kopse kant van de stal aan de noordoost zijde behouden en herstellen dus niet vervangen door een 'tudor draaikiestraam';
- Dakpannen op het stalgedeelte uitsluitend vernieuwen als deze technisch vergaan zijn;
- Betonvloer niet constructief te verbinden met de bestaande muren of funderingen.

Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Aanbevelingen

Veel zaken vallen of staan met de visie op de aanpak en de uitvoering in de praktijk. Ik adviseer u daarom de eigenaar de volgende aanbevelingen mee te geven:

- Voor de restauratiekwaliteit van herstelwerkzaamheden de eigenaar te stimuleren gebruik te maken van bijvoorbeeld de [restauratieladder](#) en de [Uitvoeringsrichtlijnen](#) (URL) van de Stichting ERM;
- De eigenaar te attenderen op *verstandig en passend verduurzamen* met behulp van bijvoorbeeld het stappenplan van de [Stichting ERM](#), het [duurzaam bouwloket](#) of een [energiescan monumenten](#);
- De eigenaar te attenderen op de brochures die de RCE over het isoleren van historische gebouwen aanbiedt
<https://www.cultureelerfgoed.nl/zoeken?trefwoord=isolatie&search-submit=>.

Het plan

Het plan betreft de herbestemming van deze boerderij waarbij behalve het voorhuis ook het aansluitende deel van de stal voor wonen geschikt wordt gemaakt. De nieuwe toevoeging is ontworpen als een geïsoleerde doosconstructie in de stal. In de zuidwestgevel van de stal wordt daarbij één ingreep gedaan ten behoeve van lichttoetreding. De 'doos' krijgt een eigen betonvloer. De pannen op het stalgedeelte worden vervangen.

Motivering

Ik geef u een toelichting in de volgorde van de door mij voorgestelde voorschriften

- Behouden stalvenster. Bij het in gebruik nemen van historische boerderijen als woonhuis, is een bekend vraagstuk dat van de daglichttoetreding naar meer eigentijds eisen. Dit kan ten koste gaan van het gesloten karakter van daken en gevels dat in cultuurhistorisch opzicht waarde vertegenwoordigt. In het bijzonder het stalgedeelte kan hierdoor te sterk worden aangetast. De afmeting van de grote Friese schuren is hierbij een extra opgave. In dit plan is op voldoende passende wijze oplossingen gevonden. Het aantal toegevoegde dakramen is beperkt en de daglichttoetreding in de stal is met één beperkte ingreep tot stand gebracht. Dat in de rechter, NO zijgevel een aantal stalramen worden vervangen door nieuwe ramen is geen bezwaar. Voor het afwijkende en meer uniek stalvenster in de kopse stalgevel aan deze zijde, dat bovendien mee doet in het gehele beeld van de voorzijde van de boerderij, vind ik dit wel een bezwaar. Ik adviseer u daarom dit venster te behouden en indien nodig te herstellen. Door middel van een achterzetraam kan een voldoende vorm van isolatie worden verkregen.
- Dakpannen stalgedeelte. In tegenstelling tot de dakpannen op het voorhuis staat op de tekening aangegeven dat die op het stalgedeelte worden vervangen. Wat is hiervoor de reden? Ik adviseer u de technische staat van de dakpannen te laten vastleggen door een onafhankelijke partij. Mocht hieruit blijken dat er inderdaad sprake is van verregaande degradatie, dan kan tot vernieuwing worden overgegaan (restauratieladder). Bij vervanging pannen uitsorteren en technisch goede pannen hergebruiken bij elkaar op één dakvlak.
- Betonvloer. De aangeleverde detailtekening is niet geheel duidelijk op dit punt. Het is van belang dat de nieuwe beton vloer *niet* constructief verbonden wordt met het bestaande werk. Hierdoor ontstaat ongelijke stijfheid in de bestaande constructie. Dit kan leiden tot ernstige scheurvorming.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Adviseur architectuurhistorie